

UITSPRAAK 12 – 110

van het College van beroep voor de examens van de Universiteit Leiden

inzake

het beroep van XXX, appellante

tegen

de Raad van Bestuur van het Leids Universitair Medisch Centrum,

verweerder

1. Ontstaan en loop van het geding

Bij besluit van 27 augustus 2012 heeft de Examencommissie Geneeskunde namens verweerder aan appellante een negatief advies gegeven met betrekking tot de voortzetting van de opleiding Geneeskunde, waaraan krachtens artikel 7.8b, derde lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) een afwijzing is verbonden.

Bij ongedateerde brief, ingekomen op 25 september 2012, heeft appellante tegen dit besluit administratief beroep ingesteld.

Ter onderbouwing van dit beroep voert appellante aan dat zij in het afgelopen studiejaar door persoonlijke omstandigheden gehinderd was bij de studie, met name vanwege faalangst.

Appellante heeft een jaar Farmacie gestudeerd in Groningen en heeft daar op één vak na haar propedeuse niet gehaald. In dat jaar lootte zij in voor de opleiding Geneeskunde in Leiden. In het eerste jaar in Leiden (2010-2011) merkte appellante dat het haar niet gemakkelijk af ging. Vaak waren onderwijseenheden net wel of net niet voldoende. Appellante ervoer dit als frustrerend. Zij moest nog drie vakken halen uit de propedeuse en begon aan het tweede studiejaar onder druk van het bindend studieadvies, en was bang om haar propedeuse niet af te kunnen ronden. Voor het tweede propedeusevak haalde appellante een onvoldoende.

Bij de studieadviseur bleek dat appellante last heeft van faalangst. Ze kreeg over dit onderwerp een boekje te leen. De studieadviseur adviseerde om zich te concentreren op de propedeusevakken die nog moesten worden behaald. Voor de herkansing van de bewuste onderwijseenheid werd echter een onvoldoende behaald.

Uitspraak
12-110
Blad 2/7

Appellante meldt dit per e-mail aan de studieadviseur en vraagt om raad. Het antwoord kwam de volgende dag per e-mail. 'Als je niet voldoet aan de BSA eis word je verwijderd van de opleiding.' Hierop klapte appellante in elkaar en kon niet meer studeren.

Per telefoon werd een studieplan gemaakt: appellante moest het andere propedeusevak herkansen en ook twee tweedejaars vakken. Niet opgeven maar doorgaan, als wel alle tweedejaarsvakken zouden zijn behaald, zou er een regeling komen.

Appellante heeft gewacht op een bevestiging van het bovenstaande maar die bleef uit. Zij zocht hulp bij een psycholoog om uit het zwarte gat te klimmen. Intussen was de studieadviseur op de hoogte dat appellante niet meer in staat was te studeren.

Tenslotte kwam het besluit van 27 augustus 2012. Navraag leerde dat de Commissie Persoonlijke Omstandigheden van Studenten- en Onderwijs Zaken (hierna: SOZ) een zgn. hinderverklaring heeft afgegeven waarin staat dat appellante voor circa 50% gehinderd was bij haar studie. Er had echter geen gesprek plaatsgevonden met appellante of haar psycholoog, de studieadviseur of familie. Louter op grond van ervaring kon de commissie bovengenoemde hinder vaststellen.

Appellante vindt deze vaststelling zonder nader onderzoek zeer discutabel en meent dat als zij maar gehoord was, er een andere hinderverklaring zou zijn afgegeven.

Appellante kan zich niet meer inschrijven, en is ook te laat om zich voor een andere studie in te schrijven.

Appellante verstaat het besluit zo dat alleen de niet behaalde propedeusevakken tot de beslissing hebben geleid en geen aandacht is geschonken aan de tweedejaarsvakken die zijn afgerond voor zij in elkaar klapte. Dit is in tegenspraak met de informatie van de studieadviseur.

Appellante geeft tenslotte aan dat zij tot haar ziekte voldeed aan het criterium – weliswaar een (paar) eerstejaarsvak(ken) niet gehaald, maar wel de tweedejaarsvakken. Zij wil daarom graag de gelegenheid krijgen haar propedeuse Geneeskunde te halen, en meent dat het feit dat zij op een vak na haar propedeuse farmacie heeft gehaald laat zien dat zij de studie Geneeskunde in een passende termijn kan afronden.

Op 11 oktober 2012 is een verweerschrift ingediend. Daarin is aangegeven dat appellante in het studiejaar 2010-2011 45 ECTS (European Credits Transfer System) heeft behaald. In het studiejaar 2011-2012 heeft appellante 6 ECTS van de propedeuse behaald en 24 ECTS van het tweede jaar. Zij heeft daarmee niet binnen twee jaar voldaan aan de gestelde eisen, te weten het behalen van de propedeuse. Verweerder heeft een hinderverklaring van SOZ ontvangen waaruit blijkt dat appellante van 1 april 2012 - tot 1 september 2012 voor circa 50% is gehinderd bij haar studie. Tussen 1 april 2012 en 7 mei 2012 heeft appellante drie onvoldoendes behaald. Zij heeft geen herkansingsmogelijkheden aangegrepen noch in deze periode tentamens van het tweede jaar gemaakt. Na 1 april 2012 heeft appellante geen ECTS meer behaald. Verweerder is op grond hiervan tot de slotsom gekomen dat onvoldoende perspectief bestaat dat appellante binnen een redelijke termijn het bachelorexamen Geneeskunde kan behalen.

Uitspraak
12-110
Blad 3/7

Het beroep is op 14 november 2012 behandeld tijdens een openbare zitting van een kamer uit het College, waarop appellante niet is verschenen, maar zich heeft laten vertegenwoordigen door XXX. Namens verweerder is XXX, ter zitting verschenen.

2. De overwegingen ten aanzien van de ontvankelijkheid

Appellante heeft tijdig beroep ingesteld tegen het besluit van 27 augustus 2012. Het beroepschrift voldoet ook overigens aan de daaraan ingevolge de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) en de WHW gestelde eisen, zodat het administratief beroep ontvankelijk is.

3. Relevante regelgeving

Ingevolge artikel 7.8b, eerste lid, eerste volzin, van de WHW brengt het instellingsbestuur van een bekostigde universiteit of hogeschool uiterlijk aan het einde van diens eerste jaar van inschrijving voor de propedeutische fase van een voltijdse of duale bacheloropleiding aan een student advies uit over de voortzetting van zijn studie binnen of buiten de bacheloropleiding.

Ingevolge artikel 7.8b, derde lid, WHW kan aan een negatief bindend studieadvies slechts een afwijzing worden verbonden, indien de student - met inachtneming van zijn persoonlijke omstandigheden - niet geschikt moet worden geacht voor de opleiding, omdat zijn studieresultaten niet voldoen aan de vereisten die door het bestuur daaromtrent zijn vastgesteld. Het instellingsbestuur beslist of aan het negatieve advies een afwijzing wordt verbonden. Het instellingsbestuur kan aan de afwijzing een termijn verbinden. Het instellingsbestuur kan de afwijzing uitstrekken tot die opleidingen die met de desbetreffende opleiding het propedeutisch examen gemeen hebben. Het instellingsbestuur kan van de bevoegdheid krachtens dit lid slechts gebruik maken, indien het in de propedeutische fase van de desbetreffende opleiding zorgt voor zodanige voorzieningen dat de mogelijkheden voor goede studievoortgang zijn gewaarborgd.

Ingevolge artikel 7.8b, zesde lid, van de WHW worden door het instellingsbestuur nadere regels vastgesteld die in elk geval betrekking hebben op de studieresultaten en de voorzieningen, bedoeld in het derde lid. Voor de Universiteit Leiden zijn deze regels vastgelegd in de Regeling Bindend Studieadvies en de bijbehorende Procedure persoonlijke omstandigheden in het kader van het bindend studieadvies (hierna: de Regeling).

Ingevolge artikel 7.8b, zevende lid, van de WHW wordt bij algemene maatregel van bestuur bepaald welke persoonlijke omstandigheden, bedoeld in het derde lid, het

Uitspraak
12-110
Blad 4/7

instellingsbestuur in zijn beoordeling betreft. Deze omstandigheden zijn neergelegd in het Uitvoeringsbesluit WHW. In artikel 2.1, eerste lid, van dit besluit zijn de persoonlijke omstandigheden limitatief opgesomd. Dit betreft ziekte van betrokkene, lichamelijke, zintuiglijke of andere functiestoornis van betrokkene, zwangerschap van betrokkene, bijzondere familieomstandigheden, het lidmaatschap van universiteitsraad of faculteitsraad en het lidmaatschap van het bestuur van een studentenorganisatie van enige omvang met volledige rechtsbevoegdheid.

Ingevolge artikel 6.3.1 van de Onderwijs- en examenregeling bacheloropleiding Geneeskunde (hierna: de OER) krijgt elke student in het jaar van zijn of haar eerste inschrijving schriftelijk advies over de voortzetting van zijn of haar opleiding. Voor informatie over het aantal malen dat en de tijdstippen waarop dit gebeurt, alsmede voor de consequenties die daaraan worden of kunnen worden verbonden, zij verwezen naar de Regeling bindend studieadvies Universiteit Leiden, zoals die geldt in het betrokken studiejaar.

Ingevolge artikel 2.1.9 van de Regeling wordt het uitgestelde eindadvies (uitgebracht indien het advies bedoeld in 2.1.7, noch negatief, noch positief is, dan wel negatief maar niet afwijzend) aan elke voltijdstudent uiterlijk 31 augustus van het tweede jaar van diens inschrijving voor de propedeutische fase van de bacheloropleiding en aan elke deeltijdstudent uiterlijk 31 augustus van het derde jaar van inschrijving voor de propedeutische fase van de bacheloropleiding, uitgebracht.

Ingevolge artikel 4.3.2 van de Regeling is het in 2.1.9 bedoelde uitgestelde advies negatief en afwijzend als een voor een voltijdse bacheloropleiding ingeschreven student de propedeutische fase van de desbetreffende bacheloropleiding nog niet heeft afgerond aan het einde van het tweede jaar van inschrijving.

Ingevolge artikel 4.8 van de Regeling wordt aan het advies, bedoeld in artikel 2.1.7 en 2.1.9 geen afwijzing verbonden indien de in artikel 4.9 genoemde persoonlijke omstandigheden van de student, die zijn opgenomen in het dossier bedoeld onder artikel 3.2, de oorzaak zijn geweest van het niet behalen van de in artikel 4.2.2 genoemde norm van 40 ECTS, dan wel het propedeutisch examen niet wordt behaald in de in artikelen 4.3.2 en 4.3.3 genoemde termijnen. Indien een persoonlijk studieplan zoals bedoeld in artikel 3.3 aanwezig is, wordt het al dan niet verbinden van een afwijzing aan de bedoelde adviezen in bedoelde situatie bepaald door de behaalde studieresultaten te vergelijken met het persoonlijke studieplan.

Ingevolge artikel 3.5 van de bij de Regeling horende "Procedure bijzondere omstandigheden" heeft de examencommissie de beschikking over een hardheidsclausule. Indien de studieresultaten van een student niet voldoen aan de norm, kan hij besluiten om

Uitspraak
12-110
Blad 5/7

geen afwijzend studieadvies uit te brengen op grond van "onbillijkheden van overwegende aard".

4. De overwegingen ten aanzien van het geschil

Bij het in administratief beroep bestreden besluit is aan appellante een negatief studieadvies gegeven met betrekking tot de voorzetting van de bacheloropleiding Geneeskunde, waaraan krachtens artikel 7.8b, derde lid, van de WHW een afwijzing is verbonden. Het verbinden van een afwijzing aan het negatief studieadvies betekent dat de inschrijving van appellante voor deze opleiding aan de Universiteit Leiden wordt beëindigd en zij zich gedurende vier jaren niet opnieuw voor deze opleiding aan deze universiteit kan inschrijven.

Het College dient overeenkomstig artikel 7.61, tweede lid, van de WHW te beoordelen of de bestreden beslissing al dan niet in strijd is met het recht.

Bij het nemen van het besluit aangaande het bindend studieadvies dient rekening te worden gehouden met het doel van de regels omtrent dit studieadvies. Dit doel luidt dat iedere student een advies krijgt over de voortzetting van zijn of haar studie. Bij het uitbrengen van het advies wordt meegewogen of de prestaties van de student aannemelijk maken dat de student met succes de bacheloropleiding in een redelijke tijd kan afronden. Het advies is negatief en heeft een bindend karakter als de studieresultaten van de student niet voldoen aan de vereisten die daaraan door de Universiteit Leiden zijn gesteld.

Gelet op artikel 4.9 van de Regeling en de bijbehorende procedure rond persoonlijke omstandigheden, leidt een redelijke uitleg hiervan tot het hanteren van een berekening waarbij niet wordt uitgegaan van het maximaal per studiejaar te behalen aantal ECTS (60), maar van het voor het bindend studieadvies vereiste aantal van 40 ECTS. Afhankelijk van de mate van hinder, kan dit ertoe leiden dat de propedeuse niet binnen twee jaar kan worden afgerond, maar aan het negatief studieadvies desalniettemin geen afwijzing kan worden verbonden. Aangezien voor voltijdstudenten binnen de Universiteit Leiden na het tweede inschrijvingsjaar de BSA-regeling niet meer van toepassing is, kan dit tot gevolg hebben dat een student als gevolg van het bestaan van persoonlijke omstandigheden gedurende de eerste twee inschrijvingsjaren niet krachtens artikel 7.8b, derde lid, van de WHW van de opleiding kan worden verwezen, hoewel bij het faculteitsbestuur geen, dan wel onvoldoende, vertrouwen bestaat dat de student de opleiding binnen daarvoor geldende termijn met succes kan afronden. De WHW biedt weliswaar de mogelijkheid ook in die gevallen tot afwijzing over te gaan, maar het College van Bestuur heeft er - vooralsnog - voor gekozen van die mogelijkheid geen gebruik te maken.

Uitspraak
12-110
Blad 6/7

Indien sprake is van persoonlijke omstandigheden dienen deze meegewogen te worden bij het mogelijk aantal te behalen studiepunten, uitgaande van een maximaal per studiejaar te behalen aantal van 40. In de bij de SOZ-verklaring gevoegde richtlijn betreffende de waardering van de hinder in bepaalde percentages is niet voor niets aangegeven dat de percentages een bepaalde marge hebben. Dit is aangeduid met “circa 75% kunnen studeren”. Een louter rekenkundige omzetting van de door SOZ geconstateerde hinder wegens de door de student benoemde persoonlijke omstandigheden naar een bepaald aantal te behalen studiepunten, is derhalve in strijd met de Regeling.

Ter zitting stelt de gemachtigde dat appellante na de e-mail van de studieadviseur in het geheel niet meer kon studeren. De hinderverklaring houdt daarmee onvoldoende rekening. Appellante heeft hulp gezocht bij een psycholoog, en het gaat nu beter.

De examencommissie heeft voor dat laatste geen aanwijzing. Wanneer de examencommissie kijkt naar de resultaten dan constateert zij dat de resultaten in het eerste jaar, voor er sprake was van ‘faalangst’, matig waren en er vaak een herkansing nodig was. Dit gevoegd bij het feit dat in het tweede jaar in totaal 30 ECTS zijn behaald leidt bij de examencommissie niet tot het vertrouwen dat appellante in een redelijke termijn haar bachelor Geneeskunde zou kunnen halen.

Het BSA is bedoeld als advies om te beoordelen of de student de voor hem of haar geschikte studie heeft gekozen. Het standpunt van verweerder dat er onvoldoende vertrouwen bestaat dat appellante de opleiding in een redelijke termijn met succes kan afronden en derhalve heeft afgezien van de mogelijkheid uitvoering te geven aan de hardheidsclausule, acht het College niet onredelijk. Hetgeen door appellante in administratief beroep is aangevoerd, geeft geen grond voor het oordeel dat dit ten onrechte is nagelaten.

Nu het College niet is gebleken van feiten of omstandigheden die tot een andersluidend oordeel zouden moeten leiden, dient het beroep ongegrond te worden verklaard.

Uitspraak
12-110
Blad 7/7

5. De beslissing

Het College van beroep voor de examens van de Universiteit Leiden,

gezien artikel 7.61 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek,

verklaart het beroep **ONGEGROND**.

Aldus vastgesteld door een kamer uit het College van beroep voor de examens, bestaande uit mr. A.L.P. van Os-Ravesloot (voorzitter), prof.dr. E.M. Noordijk, prof.dr. R. Tijdeman, R.J. de Heer BA, LLB, en W. Labots LLB (leden), in tegenwoordigheid van de secretaris van het College, drs. A. van Ingen Scholten.

mr. A.L.P. van Os-Ravesloot,
voorzitter

drs. A. van Ingen Scholten,
secretaris

Voor eensluidend afschrift,

Verzonden op: